

ANALÝZA K 'EMISNÝM POVOLENKÁM' - EMISSIONS TRADING SYSTEM ETS-2

V rámci občianskeho združenia *VOLNÁ ZÓNA* sme vypracovali analýzu k problematike s názvom 'emisné povolenky' pre domácnosti, tzv. ETS-2 (*Emissions Trading System 2*). **Hlasovanie k nim prebehlo 25. apríla 2023 v na Európskej rade a Slovenská republika (rozhodnutím vlády, cez Budaja s Kičom) hlasovala za prijatie systému ETS-2!**

VÝSLEDKY: jedine Maďarsko a Poľsko hlasovalo proti; zdržalo sa Belgicko a Bulharsko.

General Secretariat of the Council

Institution: Council of the European Union
Session: 3945
Configuration: Agriculture and Fisheries
Item: 2021/0211(COD) (Document: 9/23)
Voting Rule: qualified majority
Subject:

DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2003/87/EC establishing a system for greenhouse gas emission allowance trading within the Union and Decision (EU) 2015/1814 concerning the establishment and operation of a market stability reserve for the Union greenhouse gas emission trading system

Vote	Members	Population (%)
 Yes	23	85,29%
 No	2	10,58%
 Abstain	2	4,13%
Not participating	0	
Total	27	

Sitting date: 25/04/2023

Final result

Member State	Weighting	Vote	Member State	Weighting	Vote
 BELGIQUE/BELGIE	2,80		 LIETUVA	0,63	
 БЪЛГАРИЯ	1,53		 LUXEMBOURG	0,14	
 CESKÁ REPUBLIKA	2,36		 MAGYARORSZÁG	2,17	
 DANMARK	1,31		 MALTA	0,12	
 DEUTSCHLAND	18,59		 NEDERLAND	3,96	
 EESTI	0,30		 ÖSTERREICH	2,00	
 ÉIRE/IRELAND	1,13		 POLSKA	8,41	
 LATVIJA	0,20		 PORTUGAL	2,31	
 ESPAÑA	10,80		 ROMÂNIA	4,25	
 FRANCE	15,16		 SLOVENIJA	0,47	
 HRVATSKA	0,86		 SLOVENSKO	1,21	
 ITALIA	13,32		 SUOMI/FINLAND	1,24	
КΥΠΡΟΣ	0,20		SVERIGE	2,33	
LATVIJA	0,42				

* When acting on a proposal from the Commission or the High Representative, qualified majority is reached if at least 55 % of members vote in favour (15 MS) accounting for at least 65% of the population

For information: <http://www.consilium.europa.eu/public-vote>

■ ČO JE TO ETS-2?

ETS-2 je rozšírený systém obchodovania s emisnými kvótami, ktorý má pokrývať a riešiť emisie CO₂ zo spaľovania palív v komerčných, inštitucionálnych alebo obytných budovách, cestnej doprave a v ďalších odvetviach; teda v sektoroch, ktoré nie sú zahrnuté v aktuálne fungujúcom systéme ETS-1. Nový systém Európskej únie (EÚ) obchodovania s emisnými povolenkami ETS-2 predraží život domácnostiam o stovky eur ročne. Na základe aktuálnych odhadov zvýši samotné zavedenie ETS-2 od roku 2027 cenu plynu pre domácnosti, cenu pohonných látok a uhlia; pri dreve skôr nie, pretože je považované za obnoviteľný zdroj energie.

■ AKO VZNIKLA SUMA 3000 EUR ROČNE AKO NOVÝ NÁKLAD PRE RODINU?

Na problematiku zvyšovania nákladov domácností upozornili viacerí, mimo iného aj český ekonóm Lukáš Kovanda. Ten vyčíslil, že čisto z dôvodu zavedenia a rastu cien povoleniek si bežná česká domácnosť, ktorá býva v rodinnom dome a využíva jeden automobil, priplatí 83 000 českých korún (približne 3400 eur) ročne po roku 2027.

ČO HOVORIA EURÓPSKE ŠTATISTIKY?

V Európskej únii zatiaľ aktuálne funguje systém ETS-1, ktorý sa dnes dotýka približne 3 500 rôznych energetických a priemyselných podnikov v EU, ktoré produkujú emisie CO₂. **Podľa európskych analýz z týchto vyše 3500 podnikov len prvých 30 vyrobilo dokopy v roku 2023 viac ako 50 % emisií CO₂ v rámci celého systému EU.** [Prvých 30 priemyselných a energetických podnikov](#) v EU – teda ani nie 1% zo všetkých podnikov vyrobilo polovicu všetkých emisií CO₂ v EU.

Medzi top 10 znečisťovateľov v rámci EU patrí:

- 1] **Koncern RWE (energie)**
- 2] **PGA Polska Grupa energetyczna (energie)**
- 3] **Leag Holding (energie)**
- 4] **ArcelorMittal (ťažký priemysel)**
- 5] **Enel (energie)**
- 6] **Engie (energie)**
- 7] **Polski koncern naftovy ORLEN**
- 8] **ThyssenKrupp (ťažký priemysel)**
- 9] **Enea (energie)**
- 10] **Heidelberg Cement (ťažký priemysel)**

ANALÝZA ORGANIZÁCIE GREEN PURPOSE K EMISNÝM POVOLENKÁM

Tento rok v máji 2025 otvorili obchody s tzv. *futures* pre systém ETS-2, tak sa jedna tona emisií CO₂ predávala aj za 73 eur. Všade od údajných odborníkov počujeme zaručené odhady, ktoré hovorili, že obchodovanie sa začne na úrovni 30 eur za tonu emisií CO₂ v roku 2027 a do roku 2030 sa vyšplhajú na 60 eur. Tak je to nastavené aj v pláne EU, ktorý je zakotvený v [Energetickom pláne SR](#), ktorý je zverejnený (tam bol strop 59.20 eur za tonu emisií CO₂ v roku 2027).

Nič z toho samozrejme nie je pravda. Mimochodom o strope 45 eur za jednu tonu emisií CO₂ sa medzičasom už prestalo hovoriť. Priame náklady na domácnosť sa teda dnes dajú odhadovať len veľmi ťažko a ešte ťažší je odhad následných nákladov, ktoré sa prenesú do spotrebiteľských cien – v oblasti dopravy tovaru, nákladov na prevádzku budov a podobne.

Nárast cien sa udeje hlavne preto, lebo od roku 2027 sa cena za tonu emisie, t.j. 'emisné povolenky' bude určovať na základe ponuky a dopytu, čiže na EEX burze v Lipsku a tým sa situácia úplne zmení.

ANALÝZA PURPOSE GREEN

Spoločnosť Purpose Green sa vo svojej štúdii pokúsila predostrieť základné čísla. V júli 2025 uverejnila svoju krátku štúdiu; v Nemecku preskúmala približne 4 000 nehnuteľností v 30 najväčších nemeckých mestách. Zistili, že ceny za emisie CO₂ v Nemecku po roku 2027 by mohli vzrásť o viac ako 600 % v dôsledku prechodu z národného systému na systém EU ETS-2. Cena za tonu CO₂ je v roku 2025 v Nemecku 55 € a v roku 2026 bude medzi 55 € a 65 €. V niektorých európskych štátoch – vrátane Nemecka – sa už v rámci dane z nehnuteľnosti uhľiková daň určená štátom platí, ale oproti tej bruselskej je to daň skôr symbolická.

Predpovede z Nemecka predpokladajú až 149 eur za tonu do roku 2030, nie dnes podsunutú sumu z EU a to 59.20 eur (ako je opakujeme aj v našom energetickom pláne SR). Štúdia *Purpose green* v Nemecku urobila 4 scenáre pre štát a na základe odhadov odborníkov sa v scenároch počíta s nasledujúcimi cenami CO₂:

Scenár I: 55 €/tona CO₂ (dnešná cena Nemecka 2025)

Scenár II: 100 €/tona CO₂

Scenár III: 250 €/tona CO₂

Scenár IV: 400 €/tona CO₂

Štúdiá zistila, že priemerný rodinný dom s rozlohou 165 metrov štvorcových v Hamburgu by mohol na platbe za emisie poskočiť z aktuálnych približne 431 eur na viac ako 784 eur (scenár II.), alebo viac ako 1960 eur (scenár III.) a pri extrémnom náraste cien tony emisií na viac ako 3 135 eur ročne, teda vyše sedem násobne oproti dnešnému stavu.

Majitelia starších viacgeneračných domov by boli zasiahnutí ešte viac; obytný dom v Augsburgu so šiestimi bytmi a rozlohou 386m² v tomto prípade vypustí do atmosféry ročne 121 ton emisií CO₂. Dnešné náklady by im zo ročnej sumy vyše 6 000 eur stúpili (scenár II.) na vyše dvojnásobok a teda 12 000 eur. Pri extrémnych cenách by náklady 'na povolenky' explodovali na viac než 48 000 eur ročne, čo je ohromujúca čiastka, ktorá by mohla mnoho majiteľov priviesť ku krachu.

ZÁVER K ŠTÚDII *PURPOSE GREEN*

Samozrejme tieto odhady v štúdií sú prepočítané na približné, alebo možné očakávané ceny za tonu emisií CO₂, ktoré už ale neurčí národný štát po roku 2027, ale burza EEX v Lipsku; a hlavne vidieť, že toto uhlíkové clo, resp. 'emisné povolenky' smerujú do pomaly sa formujúceho ekonomického a emisného zbedačenia občanov pod rúškom ekologického boja za "vzduch v Európe". Obeťami tohto "boja za čistý vzduch" nebudú totiž veľké firmy ani nadnárodné korporáty, ale bežní občania, obyvatelia a koneční užívatelia všetkého, čoho sa emisná daň a teda 'emisná povolenka' čo i len dotkne; pretože korporáty si zvýšené náklady na 'emisné povolenky' premietnu do svojich cien.

Ochraňovať ovzdušie sa nedá obchodovateľnými cennými papiermi, tzv. 'emisnými povolenkami', ktoré budú kompletne od roku 2027 obchodovateľné za EU na burze EEX v Lipsku. **POZOR : Už dnes je evidentné, že s povolenkami sa už špekuluje na trhu a že investície do nich vynesú do roku 2030 investorom 13 % ročne a to iba čisto preto, že ich nakúpia už teraz a budú ich držať.**

Cena 'emisných povoleniek' pre domácnosti bude musieť byť vysoká a dokonca bude rásť, pretože tieto povolenky máme zaplatiť od roku 2027 vo forme zvýšených cien. Európska únia a jej vedenie kryje priemyselné a energetické podniky, pretože tie dlhé roky dostávali obrovské kvóty emisných povoleniek bezplatne a mohli tak zarobiť obrovské zisky na svojich produktoch bez zásadných 'klimatických daní'.

Ak má existovať spravodlivosť a skutočný záujem chrániť životné prostredie, tak potom prvých 30 firiem v EU, ktoré vytvorí vyše 50% všetkých emisií CO₂ má dostať nie možnosť obchodovať s povolenkami na burze, ale príkaz svoje podnikanie ekologicky zveľadiť výmenou napríklad pozitívne (za nižšie dane) alebo represívne (formou vysokých pokút).

■ ČO ROBIŤ A AKO ODMIETNUŤ SYSTÉM ETS-2?

Obrovská chyba nastala už v samotnom prijatí, teda v roku 2023 kedy vtedajšia Hegerova vláda súhlasila so zavedením týchto emisných povoleniek. Je to do neba volajúca hanba a nasadnutie na celý greendeaľový podvod na ktorý nasadla už vláda Petra Pellegriniho v roku 2019. Česká republika spolu s ďalšími 17 krajinami už odoslala Európskej komisii požiadavky na zmenu obchodovania s emisnými povolenkami ETS-2. Na zrušenie emisných povoleniek však nemajú štáty, ktoré sa zobudili, zatiaľ potrebnú väčšinu. Aj Česká republika preto postupuje v krokoch a vypracovala spoločný dokument, takzvaný non-paper, ktorý navrhuje **konkrétne úpravy ETS-2** a ktorý už podpísala kvalifikovaná väčšina štátov EU, čo jasne ukazuje, že obavy štátov, ktoré sa dnes zobudili, nie sú ojedinelé. Posun spustenia ETS-2, ktorý sa podaril je však len čiastkový úspech; systém ETS-2 je potrebné totiž úplne odmietnuť.

AUTOR: OZ VOLNÁ ZÓNA, 2025